

Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı ve Kurtuluş Savaşı

Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkışı, Türk milletinin bağımsızlık mücadelesinin simgesel başlangıç noktasıdır. Bu tarih, **19 Mayıs 1919**'dur ve Türk Kurtuluş Savaşı'nın fitilini ateşleyen bir olaydır. Ancak, bu mücadele, sadece Samsun'a çıkarak başlamamış, pek çok zorluk ve uluslararası gelişme ile şekillenmiştir.

1. Samsun'a Çıkış ve Kurtuluş Savaşı'nın Başlangıcı

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda, Osmanlı İmparatorluğu, **Mondros Mütarekesi** (30 Ekim 1918) ile savaşı kaybetmiş ve toprakları işgal edilmeye başlanmıştır. Mütareke şartları, Osmanlı'nın parçalanmasını ve İtilaf Devletleri tarafından denetim altına alınmasını öngörüyordu. Bu şartlar, Türk milletinin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini başlatmasına neden oldu.

Mustafa Kemal, işgal altındaki İstanbul'dan 16 Mayıs 1919'da **Bandırma Vapuru** ile Samsun'a doğru hareket etti. **19 Mayıs 1919** tarihinde Samsun'a ulaştığında, bir yandan işgal altındaki ülkenin kaderini değiştirme kararlılığına sahipken, diğer yandan birçok çevre tarafından bu hareketin devlete karşı bir isyan olarak görülmesi muhtemeldi. Ancak, Mustafa Kemal, işgal altındaki ülkenin halkını bu zorluklardan kurtarmak için kollarını sıvamış ve Kurtuluş Savaşı'nın ilk adımlarını atmıştır.

Samsun'a çıktığı andan itibaren, halkla buluşarak, onların desteğini kazandı. **Samsun Raporu**'nu hazırlayarak, Kurtuluş Savaşı'nın hedeflerini belirlemiş ve milletin bağımsızlık mücadelesinin temellerini atmıştır. Aynı zamanda, **Amasya Genelgesi** (22 Haziran 1919) ile de Türk milletine ve dünyaya, bağımsızlık mücadelesinin kararlılıkla devam edeceğini ilan etmiştir.

2. Kurtuluş Savaşı'nın Temel Aşamaları

Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışıyla başlayan Kurtuluş Savaşı, çeşitli cephelerde ve siyasi mücadelelerde geçen zorlu bir süreçtir. Kurtuluş Savaşı, esasen **Müdafaa-i Hukuk** anlayışıyla başlatılmış ve **Türk milletinin bağımsızlık mücadelesi** olarak tanımlanmıştır.

I. Erzurum ve Sivas Kongreleri

Mustafa Kemal, halkın desteğini alarak **Erzurum Kongresi**'ni (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919) düzenlemiş, burada Kurtuluş Savaşı için önemli kararlar alınmıştır. **Erzurum Kongresi**, milli bağımsızlık için tam bağımsızlık ilkesinin savunulduğu bir toplantı olmuştur. Bu kongrede, Osmanlı hükümetinin temsilcileri tarafından imzalanan Mondros Mütarekesi'nin geçersiz olduğuna dair karar alınmış ve **Milletin egemenliğini** savunma kararı alınmıştır.

Daha sonra **Sivas Kongresi** (4-11 Eylül 1919) de yapılmış ve bu kongre de **Milli Mücadele'nin siyasi temellerini** güçlendiren bir zemin olmuştur. Burada, Mustafa Kemal'in liderliğinde, **Milli Mücadele hareketinin ilk örgütlü adımları** atılmıştır.

II. Ankara'nın Başkent Oluşu ve TBMM'nin Kuruluşu

23 Nisan 1920'de, **Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)** açılarak, bağımsızlık mücadelesi meşruluk kazanmıştır. Mustafa Kemal'in önderliğinde kurulan **TBMM**, yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini atarken, aynı zamanda işgalci kuvvetlere karşı direnişi organize eden ilk hükümet olmuştur.

3. Kurtuluş Savaşı'nda Yapılan Savaşlar ve Cepheler

Kurtuluş Savaşı, dört ana cephede verilmiştir: **Doğu Cephesi, Güney Cephesi, Batı Cephesi ve İç Cephe.**

I. Doğu Cephesi (Ermenilere Karşı Mücadele)

Doğu Cephesi, Osmanlı İmparatorluğu'nun batısındaki **Ermeni kuvvetleri** ile yapılan savaşları kapsar. 1915'teki **Ermeni isyanı** sonrası, Osmanlı'nın doğusundaki Ermeni nüfusu bağımsızlık için mücadele etmeye başlamıştı. Mustafa Kemal, bu durumu kontrol altına almak için **Kazım Karabekir Paşa** komutasındaki Türk ordusunu göndermiştir. **Kars, Ardahan, Batum** gibi stratejik bölgeler, 1920'de yapılan **Gümrü Antlaşması** ile Ruslar'a bırakılmış, bu anlaşmayla Ermeniler, Türkler karşısında ağır bir yenilgiye uğramıştır.

II. Güney Cephesi (Fransa'ya Karşı Adana ve Maraş Müdafaası)

Güney Cephesi, özellikle **Fransa'nın** desteğiyle **Ermeniler** ve **Fransız işgalcileri** tarafından Osmanlı topraklarına yapılan saldırılara karşı verilen mücadeleyi kapsar. 1919'da Fransızlar, **Suriye sınırlarına yakın bölgelere** girerek işgal etmeye başlamışlardır. Ancak, Türk halkının direnişi karşısında Fransızlar, **Adana, Maraş** ve **Urfa'yı** kaybetmiş, bu bölge de Türkiye'nin zaferiyle son bulmuştur.

III. Batı Cephesi (Yunanlara Karşı Zaferler)

Batı Cephesi'nde, **Yunanistan'ın İzmir'i** işgal etmesinin ardından Türk ordusu büyük bir karşı koyma hareketi başlatmıştır. Bu cephede en önemli zafer, **Dumlupınar Meydan Muharebesi** (30 Ağustos 1922) ile kazanılmıştır. Yunan ordusunun bozularak geri çekilmesi, **Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin** zaferle sonuçlanmasıyla işgalci güçlerin Anadolu'dan tamamen temizlenmesi sağlanmıştır.

IV. İç Cephe (Milli Mücadele'ye Karşı İç İsyanlar)

Milli Mücadeleye karşı **İstanbul hükümetine sadık** olan yerel isyanlar ve **padişah yanlısı kuvvetler** de zaman zaman karşı koymuşlardır. Bunlara karşı çıkan **Kuva-yı Milliye** hareketi, halkın direnişiyle bu iç karışıklıkları da aşmayı başarmıştır.

4. Yapılan Anlaşmalar ve Sonuçları

Kurtuluş Savaşı'nın sonunda, düşman işgalleri sona ermiş, ancak Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanmış toprakları hâlâ sorundu. **Lozan Antlaşması (1923)**, Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını ve sınırlarını resmen kabul ettiren antlaşma olarak tarihe geçmiştir. Bu antlaşma, hem **Türkiye'nin uluslararası alanda tanınmasını** sağlamış hem de Osmanlı İmparatorluğu'nun sonunu getirmiştir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğindeki Türk halkı, büyük zorluklarla ve fedakarlıklarla Kurtuluş Savaşı'nı kazanmış ve **Türkiye Cumhuriyeti**'ni kurarak, bağımsızlık mücadelesini zaferle taçlandırmıştır. Bu zafer, sadece bir savaşın zaferi değil, aynı zamanda **ulusal egemenlik ve bağımsızlık** için verilen bir mücadelenin sembolüdür. Atatürk'ün önderliğinde, **19 Mayıs 1919**'da başlayan bu yolculuk, Türk milletinin geleceğini belirlemiş ve dünya tarihinin akışını etkilemiştir.

Şehmus YEŞİLAĞAÇ